

Voorstel

Plan van aanpak

Energiebesparing in Verenigingsgebouwen

1. Doel en kaders

Zuidenwind wil de lokale verenigingen steunen door onze kennis en mogelijkheden in te zetten voor energiebesparing in hun gebouwen. Ons streven is om verenigingsgebouwen zo mogelijk energie-neutraal te maken. Daarmee zullen naar verwachting de jaarlijkse lasten voor de vereniging dalen. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is, dat onze steun past binnen het doel van de Coöperatieve Vereniging Zuidenwind U.A.: *het efficiënt gebruik van (duurzame) energie en het ontwikkelen van duurzame energiebronnen*. Om deze doelen te bereiken is ook financiële steun mogelijk wanneer de vereniging géén andere mogelijkheden heeft (bijvoorbeeld overheidssubsidie of ledenbijdrage). Wanneer een vereniging de gebouwen huurt, is in de eerste plaats de gebouweigenaar aan te spreken. In dat soort gevallen beperkt onze steun zich tot inbreng van kennis. Bij de aanpak is het verwerven van bekendheid over de rol en noodzaak van duurzame energie naast de rol van democratische coöperaties in de energietransitie het 'Zuidenwind-belang'. In ons project 'Aanpak Energiebesparing in Verenigingsgebouwen' dient dit belang concreet vorm te krijgen.

2. Afbakening toepassingsgebied

De afbakening van (natuurlijke) grenzen van het projectgebied stellen we vast aan de hand van postcodegebied en gemeentegrenzen. Als eerste willen we binnen de gemeente Nederweert projecten realiseren. De inzet van dit project wordt mogelijk door het energiefonds van windpark Ospeldijk. Ook een aantal postcodes in Meijel horen daarom bij dit projectgebied. Zuidenwind zal een kaart produceren waarop de grenzen van het projectgebied duidelijk zijn aangegeven.

We zullen in overleg met Leudal Energie ook bezien welke mogelijkheden en aanpak in de gemeente Leudal mogelijk zijn. Afstemming met Peel Energie en Weert Energie voor grensgebieden en overlap is ook noodzakelijk.

3. Communicatie en Projectaanvraag

Bestuurders van verenigingsgebouwen in de gemeente Nederweert kunnen rechtstreeks contact opnemen met Zuidenwind voor het maken van een energieplan.

In een éénmalige campagne, voor alle verenigingen binnen de gemeente, maakt Zuidenwind bekend dat er mogelijkheden zijn voor het maken en uitvoeren van een energieplan. Dat begint met een energiescan en analyse, waarbij ook de mogelijkheid bestaat van een gehele of gedeeltelijke financiering van de aanbevelingen uit de energiescan.

4. Werkwijze

We beginnen eerst met het bekendmaken van de aanpak.

1. De personen (commissie) die belast zijn binnen Zuidenwind met de 'Aanpak verenigingsgebouwen' doen een aantal keren uitvraag in hun verzorgingsgebied onder alle verenigingen.

Dit geven we vorm door:

- een bericht aan de verenigingen, direct of indirect via de ons bekende kanalen;
  - zo mogelijk maken we in een bijeenkomst met de verenigingen onze aanpak bekend.
2. Vervolgens geeft Zuidenwind opdracht een energiescan en analyse uit te voeren in de betreffende gebouwen. Deze stap eindigt in een rapport met aanbevelingen.
  3. In overleg met de vereniging worden de maatregelen beoordeeld en een plan van aanpak vastgesteld.
  4. Tot slot kan de uitvoering van dit plan gesteund worden door Zuidenwind.
Uitgangspunt is, dat de vereniging zich maximaal inspant voor realisatie. Daarbij kijken we naar:
    - de eigen inbreng door de vereniging;
    - de rentabiliteit van de exploitatie en vermogen tot terugbetalen;
    - hoe past het gebouw voor de vereniging in de toekomst;
    - het aantal leden versus bijdrage Zuidenwind.

5. Het maken van een EnergieNULplan

Elk steunverzoek/aanbod begint met een analyse van de actuele situatie. Zuidenwind beschikt over en heeft toegang tot energiecoaches, energieanalisten, bouwkundigen en elektrotechnische specialisten. Deze vaardigheden en kennis willen we bij dit project inzetten.

We starten met een analyse van de door de vereniging gebruikte gebouwen en andere voorzieningen. Naast deze technische analyse komt ook de vereniging aan bod. Doel van die analyse is om de vraag 'Hoe kan de vereniging onze doelen steunen en hoe kunnen wij de vereniging steunen' te beantwoorden.

1. Inventarisatie- en analysefase

De gegevens van de vereniging:

- a. Aantal leden, organisatiestructuur;
- b. Doelen en besluitvorming;
- c. Eigen organisatie (rond energie) en financieel vermogen;
- d. Hoe staat de vereniging en/of club in de gemeenschap?
(mate van grootte of belangrijkheid qua omvang in de omgeving of dorp/stad);

Het gebouw en haar of andere voorzieningen:

- e. Eigendomsverhoudingen en gebruikstitel;
  - f. Huidig energiegebruik, energievormen en bronnen, aanwezigheid energielabel;
  - g. Bouwkundige structuur en techniek aan het gebouw;
  - h. Gebruik van het gebouw en gedrag van de gebruikers;
  - i. Bouwjaar gebouw en jaartal van de aanleg van de voorzieningen;
  - j. Onderhoudsprogramma van gebouw en voorzieningen door erkende leveranciers;
- ### 2. Analyse gericht op Energieneutraal maken/mogelijkheden energiebesparing
- k. Gebouw en voorzieningen;
Besparingen door isolatie, efficiëntie, nieuwe technieken en bronnen;
  - l. Gedrag gebruikers;
compartimentering gebouw, gebruik ruimtes.

3. Rapportage en overleg met het bestuur van de vereniging

In het eerste overleg zullen we de vereniging altijd stimuleren om een rapport te laten maken met een technisch en organisatorisch plan van aanpak (mogelijk met subsidie provincie Limburg). Wij kunnen daarbij desgewenst begeleiden of het (externe) rapport reviewen en maatregelen voorstellen. Na een eventuele eigen scan en analyse, zoals in de vorige stappen omschreven, wordt er een plan van aanpak opgeleverd.

6. Bestuur en werkwijze

De uitvoering gebeurt door een speciale commissie, gesteund door een projectleider en energiecoaches.

Het is de taak van de commissie om de steunaanvragen te verzamelen, de energiescans en analyses tot stand te brengen, de maatregelen te beoordelen en overleg met de vereniging te voeren.

Allereerst over de adviezen en de te nemen maatregelen en vervolgens ook over uitvoering, inzet van de eigen (personele en financiële) mogelijkheden van de vereniging en mogelijke steun van Zuidenwind bij de uitvoering.

Aan de hand van de (duurzaamheids-)criteria en onze uitgangspunten stelt de commissie een prioriteringslijst samen van te steunen projecten binnen het beschikbare budget.

7. Ondersteuning bij de analyse en besluitvorming

Het opstellen van het EnergieNULplan neemt Zuidenwind voor haar rekening. Indien enigszins mogelijk, wordt voor de scan en analyse ook de steun van de Provincie Limburg of andere bronnen ingeroepen. Mogelijk kan ook door slimme combinatie van EnergieNULplannen van verschillende verenigingen synergie bereikt worden. In de analyse wordt met deze combinaties rekening gehouden. Zuidenwind heeft bij windpark Ospeldijk een duurzaamheids-/energiefonds ingesteld. Vanuit dit fonds kunnen investeringen gefinancierd worden vooral voor projecten in de omgeving van het windpark Ospeldijk. Jaarlijks stort Zuidenwind € 150.000 in dat fonds. Uit het fonds worden de EnergieNULplannen bekostigd, leningen verstrekt ten behoeve van de uitvoering van de maatregelen en ook eventueel subsidie verstrekt.

8. Ondersteuning bij de uitvoering

Uitgangspunt is dat de vereniging aan wie het EnergieNULplan is aangeboden zelf dit plan uitvoert, of dit laat uitvoeren. Zuidenwind spant zich in om de maatregelen die mogelijk zijn, zo helder en duidelijk mogelijk toe te lichten, waarbij voor de uitvoering vooral ook gerekend wordt op zelfwerkzaamheid van de leden van de vereniging.

Eventueel is er (financiële) steun van Zuidenwind mogelijk. Zie daarvoor de criteria in 4.4. In welke mate en vorm is afhankelijk van onze capaciteiten, beschikbaar budget en effectiviteit van de maatregelen.

a. Financiële steun

Voor de financiering van de noodzakelijke maatregelen per verenigingsgebouw kunnen de verenigingen vanuit dit duurzaamheidsfonds een lening aangaan met een looptijd van maximaal 10 jaar, afhankelijk van de gekozen maatregelen.

Rente en aflossing van de lening zijn daarbij marktconform. Voor de lening worden géén nadere zekerheden gevraagd. Echter wel is een plan vereist waaruit blijkt, hoe de betreffende vereniging aandacht besteedt aan de noodzaak van duurzame energie en coöperatief eigendom.

b. Subsidie

Door de maatregelen bespaart de vereniging exploitatiekosten. Aan de hand van een kasstromen-overzicht over de leen- c.q. afschrijfperiode worden de financiële consequenties van de maatregelen en financiering ervan met de vereniging besproken. Daarbij gelden de criteria van 4.4. Zuidenwind verstrekt beperkt subsidie om de plannen financieel draagbaar te maken voor de vereniging. De subsidie wordt eveneens bekostigd uit het Duurzaamheidsfonds.

De hoogte en vorm van de subsidie is maatwerk per vereniging. De verschillen tussen betreffende verenigingen zijn groot met betrekking tot solvabiliteit en financiële mogelijkheden.

Mogelijk is bijvoorbeeld de lening zo te verstrekken, dat Zuidenwind:

- a. Op het einde van de looptijd contractueel een restbedrag kwijtscheldt;
- b. Jaarlijks een gedeelte van de lening kwijtscheldt;
- c. Een bedrag ineens verstrekt bij de uitvoering.

9. Uitvoeringsorganisatie

De uitvoering vergt een speciale organisatie bij Zuidenwind.

Het EnergieNULplan wordt onder leiding van de projectleider opgesteld. Vervolgens zal over de uitvoering en financiering/subsidiëring overleg plaatsvinden met de projectleider en de voorzitter van de commissie.

Commissie Aanpak verenigingsgebouwen	De commissie maakt en beoordeelt het EnergieNULplan en doet het investerings- en subsidievoorstel aan het bestuur.	
	Stuurgroep bestaat uit twee of drie bestuursleden	De voorzitter van de commissie vormt het gezicht van dit project en kan ook extern geworven worden.
	– projectleider (is aangetrokken)	Organiseert met hulp van administratie van Zuidenwind - De communicatie van het project; - Organisatie van de scananalyses en opstellen van EnergieNULplannen; - Opzet van een pool van energiecoaches en experts die beschikbaar zijn voor dit project.
	– een groep vrijwillige coaches en experts	Bestaat uit een pool van vrijwilligers die vaker op opdrachtbasis voor Zuidenwind werken. Zij maken de analyses, bespreken deze o.l.v. de projectleider met de verenigingen.